

ACC. N.R. M. 7729:1-6.

Landskap: Småland

Upptecknat av: Falcian Karlsson

Härad: Konga

Adress: Boaryd, Väckelsång

Socken: Linneryd

Berättat av: _____

Uppteckningsår: 1941

Född år _____ i _____

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

Trollsägner från Linneryds
socken 2.

- Trollhunden och skatten i
Trollakulla berg s. 1
- "Stångmåla katta" " 3.
- Trollen från Flöglyckebacken
på skårdearbete " 4.
- Troll i Linneryds by sökte
skydd hos människor " 6.

M. 7729.

LUNDS UNIVERSITETS
FOLKMINNESARKIV

Detta är andra samlingen Trollrägner från Linneryds socken.

Rägnen från Trollakulla är berättad av Emil Johansson, Kulladal, född 1871 i Trollakulla. Han har hört den av en äldre anhörig, "Joan i Ön", som var född i början av 1800-talet.

Rägnena från Stångsmåla har berättats av Loth Karlsson, Grävlingetänge, Nöbbekle socken. Karlsson är född i Stångsmåla och har bott där till för några år sedan. Han har hört dessa sägner av sin farfar, som var född 1811, och av farmor, som var född 1816.

Rägnen från Linneryds by är också berättade av Loth Karlsson. Han har hört den av sin moder, som var född i Linneryds by 1846.

Loth Karlsson, som är mycket bra berättare, känner till förut uppteck. sägner från Linneryd.

Trollhunden och skatten i Trollakulla berg.

Trollen i Trollakulla berg invid gården
Trollakulla i Rimmeryds socken hade
en stor skatt hopad i berget.

En soldat, som varit ute i krig och
skulle hem igen, nåkade borta från
hemmet kräffa en trollgubbe från Trol-
kulla. Trollen bad soldaten göra sig
en liten tjänst för vilken han skulle
bliva rikligen belönad. Vid hem-
komsten skulle soldaten gå in i
Trollakulla berg och lösa trollens hund,
som stod bunden därinne. Och för
att soldaten utbrättade detta åt trollen
skulle han få en kista med guld,
och den skulle finnas inne i berget.
Men för att det skulle lyckas fick sig
soldaten känna någon fruktan för

att gå in i Trollberget. Ingången den skulle han finna i en skrevor i berget. Där påträffade soldaten en dörr och denna öppnades av sig själv då han kom. Där innanför dörren stod hunden bunden. Och soldaten såg även guldkistan inne i berget. Men ur Trollhundens gap sprutade eldslägor, så soldaten blev rädd och stannade och lorde sig lösa hunden. Och då slog dörren till Trollberget igen framför näsan på honom. Soldaten kunde sen ej komma in där, han kunde ej finna någon dörr till Trollens ingång i Trollskulla berg.

"Stångmåla Katta".

I Stångmåla by i Linneryds socken har det varit troll på flera ställen. På lunda berättas det om trollfamiljer i Flöglyckebacken och Gullbacken.

En tid hade trollen börjat hålla till i en ödestuga i Stångmåla. Man hade sett dem där på nätterna.

En natt skulle en kringvandrande gubbe, som brukade föra med sig en kam björn, sova där i ödestugan. När han lade sig, hade han bundit björnen intill sig. Fram på natten kommo trollen till stugan och började laga mat åt sig. Men då begynte björnen att brumma. Ett troll sade då till honom:

"Du kanske vill ha en bit m², missa Lella!" Trollen trodde förstär, att björnen

var en katt. Men gubben släppte
lös sin stora katta, och då togo
trollen till flykten.

Trollen från Höglyckebacken på
skördearbete.

Trollen i Höglyckebacken vid Stångmåla
skär en gång säden på åkern invid
backen. När folket skulle skära av
säden på Höglyckan så kom man "de lule"
med trollen i backen. Trollen erbjödo sig
då att skära säden på lyckan, om de
som ersättning fingo ett fat med god
gröt. Det fingo trollen gärna för det
arbetet. När trollen skulle skära säden
där, då voro det andra skörde-folket för-
stas mycket på att få se, huru de skun-
niga trollen buro sig åt. En man

klättrade upp i en ek och hade där
utsikt över åkerlyckan. När trollden
så skulle börja arbetet, sade resten av
de äldre trollden:

"Ja skära i baung,
du göra sen baung,
å du tella, tella neppa
steckå u öjnen pau dom
som i eken vell setta."

När mannen i reken fick höra detta,
fick han brättom att komma ner
ur trädet, ty han ville ju ej ha
sina ögon urstuckna av trollden.
Dåledes fick man se trollden i
arbete. Men trollden skördade Flög-
lyckan åt människorna och gjorde
arbetet mycket väl.

Troll såkte skydd hos människor.

I Linneryds by satt en kvinna en gång under ett äskväder, medan hon litta-
de på regnet och blixarna, i färbla-
dörren till sin stuga och sydde. Invid
sig på dörrkröskeln hade hon lagt
en sax. Plöts det var kom ett troll
springande fram till henne och skrek:
"Ta bort sissan, ja vell ing, ja vell ing".
Men kvinnan lät "sissan" (saxen)
ligga på kröskeln och trollet sprang
sin väg. Men när trollet var kom-
mit ett litet stycke därifrån, då
slog blixken ner och brände upp
det i kvinnans åsyn.

Åskan har slagit ihjäl alla troll,
såga de gamla, därför ser man ej
till några troll numera.